

La mà interior, o la construcció d'una llarga elegia

MIREIA LLEÓ I BERTRAN

Susanna Rafart és una poeta de llarg i alt recorregut que arriba al novè llibre de poesia amb *La mà interior* (2011). Aquest, junt amb *L'ocell a la cendra* (2010), forma part de la trilogia *Blanc, Verd, Vermell*. Està previst que el tercer, *La llum constant*, sigui editat a Llibres de Terramar, el projecte alimentat amb molta cura per Vinyet Panyella.

A *La mà interior*, l'autora desplega amb minuciositat i elegància una sèrie elegíaca, escrita amb la llibertat que els clàssics ens atorguen. Aquesta composició grecollatina va ser, originàriament, un recurs utilitzat per als cants fúnebres. Ovidi va perfeccionar-ne la mètrica, i Properci i Tíbul la van aplicar al tema del dolor en qüestions amatòries. Avui, el que realment dóna un sentit elegíac a un text és el predomini de la

melangia. Són molts els poetes que han conreat l'elegia, a part dels ja esmentats: J. W. Goethe, R. M. Rilke, F. Hölderlin, G. d'Annunzio, C. Riba, F. García Lorca, A. Bartra, Joan Alcover, J. Ramón Jiménez, V. A. Estellés... Haver comprès els clàssics dóna la força i l'enriquiment necessaris per transformar i modernitzar l'estrofa usada en l'elegia: el díctic. Rafart troba un equilibri madur i de gran bellesa en aquest torrent de versos, on la força de les imatges i de les paraules es va succeint de dos en dos.

A *Humanització de l'art* el poeta Joan Alcover va escriure: «L'art és la vida sentint-se i contemplant-se a si mateixa, sense més finalitat que contemplar-se». Posseir la vida després d'haver-la mirat atentament. Susanna Rafart ha construït, en la primera part del llibre, titulada «Les pomes furtives», una sèrie de tretze poemes on plana l'ombra d'un amor, del temps fugint: «Ara camines amb nova mirada i oblides les tardes, / quan vas ser arbre del temps, branca amorosa per mi...». I del futur incert, de l'amor paterno-filial: «[...] el grum d'aram que ha cobert tanta espera, tants vespres de pau, / quan el noi ha tornat, sempre amb els ulls tan profunds, al seu bosc casolà: fines agulles trepitja nocturnes / que amb amor ell desprèn sota una lluna de falç».

A la segona part, «D'una mar, d'una plana», l'autora escriu des de llocs i

SUSANNA RAFART

La mà interior

Ed. Meteora.

Col. Mitilene, núm. 22.

Barcelona, 2011.

48 pàgines.

moments concrets, en una geografia propera. Els dies d'agost són propicis per a la reflexió: «Dies d'agost, a la platja jo temo la calma llaurada / del nou espigó; del meu nord, murs que contenen l'amor». Les imatges són suggeridores, vives, arriscades fins i tot.

A la part final, «L'assassí de cants», Rafart alça la veu d'una manera contundent, en què el temps és l'element constant, com l'ocell misteriós que plana insistentment damunt de cada composició. També Riba va escriure a l'elegia onzena: «[...] ara ja tornant a l'exili on callen les coses, / on es mesura el temps pel que s'espera tan sols, pujo per retrobar el qui és jo mateix i madura [...]».

El que s'esperava de la vida i el que realment anem vivint. El temps i la mesura humana. *La mà interior* és també la veu del lament que, lluny de parilitzar, convida a la reflexió i al desig d'una vida més plena. Desig d'un llenguatge depurat i d'un projecte ambiciós.

novetats JUDIT PUJADÓ

JORDI ARBONÈS (NIF)

Àngels caiguts (Novel·la per obrers i autònoms aturats)

Privat.

Setembre 2011.

222 pàgines.

Després de publicar *Cavaller de fortuna* el 2006, i amb premis com el Prudenci Bertrana o el Carlemany, Jordi Arbonès publica una novel·la d'humor que descriu la descomposició de la societat actual.

Rafart alça la veu d'una manera contundent, com l'ocell misteriós que plana insistentment damunt de cada composició